

T.B.M.M.
BARIŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2834
Tarih: 11.03.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Savunma Bakanı Sayın İsmet YILMAZ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüsamettin ZENDERLIOĞLU

Bitlis Milletvekili

Dini inançlar birçok ülkede vicdani reddin hukuken tanınmasında başlangıçta önemli rol oynamıştır. Vicdani ret hakkı, günümüzde Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu ve Avrupa Parlamentosu tarafından temel insani hak olarak kabul edilmiştir. Tarihsel olarak birçok vicdani retçinin inançları doğrultusundaki hareketleri, toplumlarının hukuki sistemi veya hükümetleriyle çeliştiğinden, retçiler idam edilmiş, hapse atılmış ya da muhtelif cezalara maruz kalmışlardır. Türkiye'de vicdani ret hakkı için yapılan hiçbir çalışma yoktur. Avrupa Konseyine bağlı ülkeler içerisinde, Anayasasında vicdani ret hakkı yazılı olmayan tek ülke Türkiye'dir. Anayasanın 90. maddesi gereği AİHM kararlarının uygulanması bir zorunluluktur. Kaldı ki Malatya'da askerlik görevini yaptığı sırada 5 aylık asker iken firar eden ve vicdani retçi olduğunu açıklayan Muhammed Serdar Delice ile ilgili 2'inci Ordu Komutanlığı askeri mahkemesi kararında vicdani ret hakkını din ve vicdan özgürlüğü kapsamında değerlendiren AİHM kararının esas alınması gerektiği yönünde hüküm vermiştir. Basına çıkan haberlerde; Ali Fikri Işık, 9 Haziran 2012'de, asker kaçağı olduğu gerekçesiyle gözaltına alınmıştır. Askeri mahkemeye çıkarıldıktan sonra, mahkemede savunmasını Kürtçe yaparak, vicdani reddini açıklamıştır. Vicdani reddini açıkladıktan sonra iki kez tutuklanmış ilk davadan 1 yıl 15 gün ceza almıştır. Yaklaşık olarak Dört ay aşkın bir süredir cezaevinde bulunan Işık 27 Şubat 2013'ten bu yana açlık grevine girmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Vicdani reddin anayasal güvenceye kavuşturulması için Bakanlığınız tarafından yapılan çalışmalar var mıdır? Yapılan bir çalışma varsa hangi aşamalarda?

- 2- 2002-2013 yılları arasında vicdani reddini açıklayan kişi sayısı kaçtır? Yıllara göre dağılımı nedir?
- 3- Vicdani reddini açıklamasından dolayı ceza alan kişi sayısı nedir?
- 4- Vicdani reddi savunan ve vicdani ret hakkını kullanan kaç kişi hakkında soruşturma kovuşturma ve inceleme başlatılmıştır? Ceza alan, hüküm giyen kişi sayısı kaçtır?
- 5- Vicdani reddini açıklayan ve askere gitmeyen kişi sayısı kaçtır? Vicdani reddini açıklayıp askere giden kişi sayısı kaçtır?
- 6- Ali fıkri ışık'ın ceza almasının nedenleri nelerdir? Askeri cezaevinde tutulmasının nedenleri nelerdir? Vicdani reddini açıkladığı ve askere gitmek istemediği için mi ceza almıştır?
- 7- Bakanlığınızca Disiplin koğuşları ve askeri mahkemeleri kaldırmayı düşünüyor musunuz?
- 8- 4'üncü yargı paketinde vicdani reddi açıklayanları cezai işleme tabii tutmayı ön görmüştür. Bu hukuki yaptırım Birleşmiş Milletler içtihadına, AHİM kararlarına ve Avrupa Konseyi önerilerine aykırı değil midir?